

Секція 2. Податкова система України в умовах геополітичних дисбалансів Sections

Sections 2. The tax system of Ukraine in conditions of geopolitical imbalances

Volodymyr Dmytriv

Ternopil National Economic University

POLITICAL PROCESSES IN UKRAINE AND THEIR IMPACT ON FISCAL POLICY

Ukraine's aspiration to integrate into the world economic space conditions the necessity to use fiscal instruments that will produce the desired social and economic effects and will contribute to strengthening the competitiveness of the national economy.

The anticipated changes in key government institutions are the main peculiarity of the 2019 electoral processes. This renewal of institutions that jointly define the country's political course and ensure its implementation – the President, the Verkhovna Rada and the Cabinet of Ministers – will occur through democratic elections, where the visions of the state policy in different spheres put forward by presidential candidates and political parties will compete for voters' support.

Critical assessments of the country's development are predominant in the society. Most respondents (71%) believe that the situation in Ukraine is developing in the wrong direction, as opposed to approximately 12%, who think that the events are unfolding as they should. Another 17% – could not give an answer.

Fiscal policy (from the Latin “fisc” – imperial treasury (in ancient Rome), treasury (Turkic) – money repository) is the manipulation of the state budget for the purpose of fulfilling state's functions. American economists believe that fiscal policy is the regulation of government expenditures and tax proceeds to ensure full employment, price stability and economic growth.

Fiscal policy can be stimulating or restraining, depending on which development direction of the influence object the state aims to achieve. For example, when the economy is in recession or depression, fiscal policy can be stimulating if the state increases the investment opportunities of economic

agents with fiscal instruments and this leads to a budget deficit or increase. In the case of economic growth, fiscal policy for controlling inflation passes into a restraining fiscal policy.

In 2018, the shadow economy was 32%. That is 2 percent less, than in 2017. Having been analyzing these indices over the past 10 years, it can be argued that this is the lowest indicator of the shadow economy size over the past 10 years. The reason for this stabilization was the stabilization of the economy, the continuation of reforms and the preservation of a favorable situation for doing business, which allowed business entities to come back again from the “shadow” and to do business legally.

The analysis of political preferences among the supporters of potential presidential candidates has demonstrated correspondence with the pattern of their distribution among all citizens. Fundamental differences were observed in the socio-cultural sphere, and are related to the geopolitical positioning of candidates.

To sum up, it is possible to outline a range of political alternatives that are supported by the majority (absolute or relative) of potential voters:

- The government’s active role in management of economic process, price control;
- Extension of the moratorium on free purchase and sale of farmland;
- Support of national manufacturers, high import taxes;
- Priority orientation on social needs and moods inside the country; implementation of the EU, US and IMF recommendations that do not contradict social needs;
- Introduction of progressive taxation – citizens with higher income have higher tax rate;
- Protecting interests of low-income citizens;
- Government must guarantee a decent living for citizens, who have worked throughout their working age;
- Active government role in redistribution of public goods, efforts aimed at reducing the income gap between the rich and the poor;
- Protection of employees’ rights. Granting more rights to employees and trade unions;
- Salaries of top government employees, public servants, judges, prosecutors, etc. have to be determined on the basis of the average salary in Ukraine;
- Social security system (pensions, subsidies, social benefits) has to be run by the state [1].

Ukraine’s fiscal capacity for economic acceleration is largely limited by the existing structure of budget revenues and expenditures, as well as unsatisfactory level of structural reforms. We can only state that in the past several years the Government has managed to establish control over the State Budget, and

improve the inflow of revenues to local budgets, thus bringing the actual level of budget implementation rather close to the planned indicators.

Literature

1. Доповідь Центру Разумкова підготовлена до XII Форуму «Європа – Україна»
URL: http://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_Vybory_Ukraine.pdf

Володимир Валігура

Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ДОМІНАНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИТНОЇ БЕЗПЕКИ

Безпекова компонента функціонування економіки України нині виступає одним із найважливіших чинників її ефективного розвитку. Це, насамперед, обумовлено присутністю зовнішніх військових й економічних загроз, а також внутрішніми дисбалансами в економіці. Прямого впливу і загроз у цій ситуації зазнає митна система України. І тому, як у теоретичному плані, так і на законодавчому рівні, виділено поняття «митна безпека».

Належне забезпечення митної безпеки на практиці можливе при умові всебічного його обґрунтування в теоретичній царині. Вважаємо, що ключовим завданням в даному напрямку дослідження є окреслення базових понять, що формують сутність митної безпеки.

Неглибокий семантичний аналіз поняття «митна безпека» спонукає звернутися до розуміння сутності поняття «безпека». Так, у Великому тлумачному словнику сучасної української мови за редакцією В. Бусела слово «безпека» витлумачено як стан коли кому-, чому небудь нічого не загрожує [1, с. 70]. Отже, з цього випливає, що ключовими поняттями у теоретичному обґрунтуванні сутності безпеки є «загроза» і «небезпека», чи «ризик», якщо він може спричинити негативні наслідки.

Обґрунтувавши сам фактор необхідності досягнення безпеки, яким є загроза, визначимо, що є об'єктом захисту від небезпеки у трактуванні поняття «митна безпека». Об'єкт забезпечення митної безпеки держави в Україні закріплено на законодавчому рівні. Так, стаття 6 Митного кодексу України обґрунтовує митну безпеку як стан захищеності митних інтересів України [2]. Поряд із цим митні інтереси України визначено як національні інтереси України, забезпечення та реалізація яких досягається шляхом здійснення державної митної справи [2]. Хочемо відзначити, що такого розуміння об'єкта митної безпеки дотримується більшість науковців, трактуючи його через безпосередньо митні інтереси, державну митну справу чи національні інтереси. Ми погоджуємося із таким